

ESKETAMINE NUTTIG BIJ DEPRESSIE?

ONZE ERVARINGEN, 4 MAAND NA DE UITROL VAN DE NIEUWE BEHANDELING IN HET PCM

“ Het is geen wondermiddel maar een hulpmiddel naar een algemeen beter functioneren

Sinds september 2021 bieden we in het Psychiatrisch Centrum Mene een nieuwe behandeling met esketamine aan.

De neusspray met esketamine is een medicijn dat als doel heeft de symptomen van een ernstige depressie te verminderen bij mensen die minstens twee andere antidepressiva gekregen hebben, zonder het gewenste effect te bereiken.

Ketamine werd ontdekt in de jaren 60 en werd oorspronkelijk als pijnstiller en als narcosemiddel bij operaties gebruikt.

Het vond ook zijn weg naar het illegale drugcircuit waar het als psychedelische drug circuleert.

Het feit dat ketamine wel een positief effect leek te hebben op depressieve gevoelens, leidde tot een aantal wetenschappelijke onderzoeken. Het was de bedoeling om het middel in een bepaalde vorm en dosis te kunnen aanbieden, als medicijn tegen ernstige depressie, zonder de negatieve bijwerkingen en risico's.

Vorig jaar werd een variant van ketamine, nl. 'esketamine' in de vorm van een neusspray goedgekeurd ter terugbetaling, na succesvolle studies.

Het medicijn wordt gebruikt bij volwassenen, in combinatie met een oraal antidepressivum, om klachten van matige tot ernstige depressie te verminderen.

De toediening mag enkel gebeuren in een ziekenhuis onder toezicht van professionele hulpverleners.

Verpleegkundige Koen was er 'van in den beginne' bij.

"Vanaf augustus 2020 namen we in het PCM deel aan een testfase. De resultaten waren veelbelovend en zowel de medewerkers als de patiënten waren enthousiast.

In september 2021 werd een aparte afdeling opgericht om dagelijks zowel residentiële als ambulante patiënten te kunnen behandelen met deze esketaminekuur.

Er werden vaste medewerkers toegewezen aan het project. Ik twijfelde niet en stelde mij direct kandidaat. Ook verpleegkundigen Hans (ex-Waag) en Tanina (ex-Kade) vervoegden het team.

De setting waar de esketaminekuur wordt toegediend is op zijn minst bijzonder te noemen: we werken in de kapel van het ziekenhuis, een heel indrukwekkende locatie."

Hans vertelt hoe het in de praktijk in zijn werk gaat.

"De patiënten worden aangemeld na consultatie bij de psychiater. Hij of zij bekijkt of de behandeling met esketamine een meerwaarde zou kunnen betekenen, of aan alle voorwaarden voldaan is, en of er geen tegenindicatie is.

Per sessie komen nu gemiddeld 10 mensen langs om de behandeling te krijgen. Een sessie duurt 2,5 tot 3 uur.

De eerste vier weken worden er twee behandelingen toegediend. Vanaf de vijfde week wordt dit afgebouwd naar één sessie per week.

De ruimte is ingedeeld in verschillende 'hoekjes' met een relaxzetel en fleecedeken ter comfort.

We ontvangen de mensen met een ontspannen babbel om hun gerust te stellen. Ze krijgen ook de nodige uitleg.

Iedereen heeft hier graag zijn eigen plekje, het is een vorm van veiligheid.

De bloeddruk wordt vóór en na de behandeling ook opgevolgd door een verpleegkundige omdat deze soms kan stijgen.

De neusspray wordt door de patiënten zelf gehanteerd, maar we begeleiden hen hierbij natuurlijk.

Na de toediening met esketamine krijgt de persoon de ruimte om wat te rusten. Sommigen ervaren wat misselijkheid, duizeligheid, slaperigheid of dissociatie.

Nadien kunnen ze genieten van een potje koffie en praten ze wat na met de aanwezige verpleegkundigen of medepatiënten. Nadien wordt iedereen opgehaald door familie of vrienden, omdat je meteen na een sessie wel niet zelf met de auto mag rijden. Opgenomen patiënten kunnen gewoon terug naar hun afdeling.

We ervaren dat de mensen onderling een band creëren. Dat is aangenaam om te zien. Mensen zijn tevreden en gemotiveerd om langs te komen.

Zeker 90 % ervaart een positief effect. Na afloop van de behandeling horen we ook vaak positieve feedback van vb. de partner of familieleden van de patiënt. Die zijn ons vaak heel dankbaar omtrent de veranderingen die ze bij hun partner of familielid zien.

Een voorbeeld van zo'n succesverhaal was een mevrouw die bij ons werd aangemeld met zware depressiviteit en suïcidale gedachten. Deze patiënte had na een lange lijdensweg uiteindelijk euthanasie aangevraagd.

Na de esketaminekuur voelde ze zich veel beter, en ze slaagde er zelfs in om een schoolreünie te organiseren met een vriendin.

We horen vaak dat patiënten minder piekeren, meer activiteiten ondernemen, sociaal actiever zijn en meer participeren in gesprekken. Het is geen wondermiddel maar een hulpmiddel naar een algemeen beter functioneren."

“Ik durf weer toekomstplannen te maken. Graag zou ik terug mijn steentje willen bijdragen in de maatschappij en mijn werk hervatten.

J.D. is een 'ervaringsdeskundige' en volgt sinds enkele maanden de esketaminekuur.

“Ik kom sinds eind september naar het PCM voor de esketaminebehandeling. In het begin kwam ik hier twee maal per week, nu is dit al afgebouwd naar één keer per week. Ik ben in het verleden al verschillende keren opgenomen in een psychiatrisch ziekenhuis. Door mijn psychische kwetsbaarheid is het als alleenstaande moeder soms moeilijk om de zorg voor mijn kind op te nemen.

Sinds ik deze behandeling volg, heb ik terug wat meer courage gevonden. Ik onderneem meer in het leven, neem de zorg voor mijn kind terug fulltime op. Gelukkig kan ik steeds rekenen op mijn ouders, die maar al te graag eens passen op hun kleinkind, en heb ik een goede vriendenkring.

Ik ervaar nog donkere dagen, vaak stress gerelateerd, maar deze komen in veel mindere mate voor. Ik sla mij er als het ware sneller door.

Ik durf weer toekomstplannen te maken. Graag zou ik terug mijn steentje willen bijdragen in de maatschappij en mijn werk hervatten.

Ik ben heel tevreden over de verpleegkundigen die hier werken. Het zijn hartelijke mensen en we worden hier telkens warm verwelkomd.”

Dr. Beke begeleidde de studie met esketamine in 2020 en 2021 in het PCM, en gelooft sterk in de positieve effecten van de esketaminekuur.

“Het grote voordeel van esketamine is dat het reeds effectief is na enkele dagen en dat de patiënten dit ook merken. Bij gewone antidepressiva is dit pas na enkele weken. Het werkt zeer goed bij het merendeel van personen met TRD (Treatment-resistant depression), mensen bij wie de klassieke antidepressiva dus geen of weinig effect (meer) hebben.

We hebben, na behandeling van meer dan een 100-tal patiënten, ook niet de indruk dat het medicijn verslavend is.

Ik kan mij voorstellen dat het in de toekomst ook kan gebruikt worden als een 'booster' voor depressieve patiënten die opnieuw een herval kennen in hun depressie.”

Indien u vragen hebt over de behandeling met esketamine in het PCM kunt u contact opnemen met ons medisch secretariaat.

Een kuur opstarten, kan niet zonder voorafgaande consultatie met één van onze psychiaters.

Informatie m.b.t. consultaties: zie onze website:

www.pcmenen.be/patienten/consultaties/

Van links naar rechts: Hans, Tanina en Koen